

**Latvijas vides aizsardzības fonda
Konsultatīvās padomes sēdes**

PROTOKOLS Nr. 3-26

2026. gada 24. aprīlis

Sēdē ar balsstiesībām piedalās:

Jānis Rudzītis, Uldis Valainis, Dace Āriņa, Madara Merle, Elīna Klodāne, Dace Strigune

Sēdē piedalās:

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Latvijas vides aizsardzības fonda dabas aizsardzības pasākumu un projektu administrēšanas funkciju izpildītāju pārstāvji: *Imants Klāvs, Arvīds Vanags un Kristīne Struņķe*

Klimata un enerģētikas ministrijas Latvijas vides aizsardzības fonda vides aizsardzības pasākumu un projektu administrēšanas funkciju izpildītāju pārstāvji: *Sarmīte Pastere*

Sēdi protokolē:

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Investīciju uzraudzības departamenta direktora vietnieks – Arvīds Vanags

Sēdes darba kārtība:

1. Par finansējuma piešķiršanu 2026. gadam Latvijas Pašvaldību savienības nacionālas nozīmes projektam “Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana” no Latvijas vides aizsardzības fonda (turpmāk – LVAF) (dabas un vides jomā) budžeta apakšprogrammas 21.01.00 “Vides aizsardzības projekti” un budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” līdzekļiem (lēmums par projekta apstiprināšanu);
2. Par LVAF (dabas jomā) atklāta projektu pieteikumu konkursa nolikumu aktivitātē “Sabiedrības apziņas par dabas draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu veicināšana” projektu finansēšanai no budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” līdzekļiem (lēmums).

§ 1

Par finansējuma piešķiršanu 2026. gadam Latvijas Pašvaldību savienības nacionālas nozīmes projektam “Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana” no LVAF (dabas un vides jomā) budžeta apakšprogrammas 21.01.00 “Vides aizsardzības projekti” un budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” līdzekļiem (lēmums)

1. Projekta informācija:

- 1.1. **Projekta iesniedzējs:** Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) sadarbībā ar piekrastes pašvaldībām;
- 1.2. **Sadarbības partneri:** Ādažu, Dienvidkurzemes, Liepājas, Limbažu, Rīgas, Saulkrastu, Talsu, Tukuma, Ventspils novadu un valstspilsētu pašvaldības;
- 1.3. **Projekta īstenošanas periods, finansējums un atbalsta intensitāte:** 01.05.2026 – 1.11.2026., nepieciešamais finansējums 200 000 EUR, LVAF atbalsta intensitāte 100%.

- 1.4. **Projekta mērķis:** Īstenot Baltijas jūras piekrastes joslas apsaimniekošanu, nodrošinot tajā labu vides kvalitāti un iedzīvotājiem, atpūtniekiem, tūristiem kvalitatīvu, tīru, drošu vidi un pludmales pieejamību, kā arī veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos.
- 1.5. **Sagaidāmie rezultāti:**
- 1.5.1. Uzlabota piekrastes joslas vides kvalitāte un veicināta bioloģiskās daudzveidības saglabāšana.
- 1.5.2. Nodrošināti apstākļi kvalitatīvai un drošai atpūtai sakoptā vidē.
- 1.5.3. Pieaugusi cilvēku apmierinātība ar piekrastes pieejamību, vides kvalitāti, labiekārtojumu, drošības un sanitāro prasību nodrošinājumu.
- 1.6. **Projekta finansēšana un uzraudzība:**
- 1.6.1. 2026.gadā projektam finansējumu nodrošina Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrija līdzīgās daļās no LVAF budžeta apakšprogrammām "Vides aizsardzības projekti" dotācijām paredzētiem līdzekļiem, t.sk. no Klimata un enerģētikas ministrijas budžeta apakšprogrammas 21.01.00 "Vides aizsardzības projekti" 100 000,00 EUR (simt tūkstoši euro, 00 centi) un Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas budžeta apakšprogrammas 21.02.00 "Vides aizsardzības projekti" 100 000,00 EUR (simt tūkstoši euro, 00 centi) līdzekļiem;
- 1.6.2. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija un Klimata un enerģētikas ministrija konceptuāli vienojušās, ka Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas Fonda administrācijas nodrošina vienotu projekta iesnieguma izvērtēšanu, trīspusēja līguma slēgšanu, bet Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Fonda administrācija vienotu projekta uzraudzību.

2. Viedokļu apkopojums:

Konsultatīvā padome lemj konceptuāli atbalstīt projektu, vienlaikus sniedzot šādu izvērtējumu par projekta aktivitātēm:

Konsultatīvā padome konstatē, ka plānotie projekta pasākumi kopumā ir vērsti uz pludmales pieejamības, drošības un labiekārtojuma uzlabošanu, atkritumu apsaimniekošanu, kā arī Konsultatīvā padome vērš uzmanību, ka atsevišķas plānotās aktivitātes var radīt arī negatīvu ietekmi uz piekrastes dabiskajām ekosistēmām, īpaši uz priekšskāpām un tām raksturīgajām sugām. Piemēram, tādi pasākumi kā pludmales frēzēšana, kultivēšana un smilšu pārvietošana pēc būtības nav labvēlīgi bioloģiskajai daudzveidībai, jo šīs darbības izjauc dabiskos piekrastes procesus, bojā kāpu veģētāciju un samazina dzīvotņu pieejamību piekrastes sugām. Mehāniska iejaukšanās var negatīvi ietekmēt gan augu sabiedrības, gan bezmugurkaulniekus, kā arī kavēt dabisko kāpu veidošanos un stabilitāti. Tādēļ šādu darbu veikšana ir rūpīgi izvērtējama un ierobežojama. Tāpat izskaloto ūdenszāļu izvešana, lai arī uzlabo rekreācijas kvalitāti, var mazināt barības vielu apriti un dzīvotņu pieejamību piekrastes organismiem. Papildu antropogēno slodzi var radīt arī jaunas infrastruktūras izvietošana (piemēram, pārgērbšanās kabīnes, laipas, rotaļu laukumi, šūpoles).

Ņemot vērā projekta aktivitāšu potenciālo ietekmi uz piekrastes ekosistēmām, projekta īstenošanas laikā turpmāk lūdzam:

1. Rūpīgi izvērtēt katra plānotā pasākuma īstenošanas nepieciešamību, apjomu un intensitāti, īpaši attiecībā uz mehānisko pludmales apstrādi (frēzēšanu, kultivēšanu, smilšu pārvietošanu), samazinot iejaukšanos līdz minimumam;
2. Saglabāt daļu izskaloto jūras zāļu, neveicot to pilnīgu izvešanu, lai uzturētu dabiskos ekoloģiskos procesus;
3. Infrastruktūras elementu (laipas, kabīnes, rotaļu iekārtas u. c.) izvietojumu plānot tā, lai pēc iespējas izvairītos no priekšskāpu un pelēko kāpu teritoriju skaršanas, izvēloties jau degradētas vai intensīvi izmantotas vietas;

4. Prioritizēt jau esošu, antropogēni ietekmētu teritoriju izmantošanu, neveicinot jaunu teritoriju apgūšanu dabiskajās piekrastes zonās.

Papildus Konsultatīvā padome vērš uzmanību, ka Projekta iesniedzējam un sadarbības partneriem būtu vēlams skaidrot kā plānoto pasākumus ietvaros tiktu nodrošināti arī pasākumi par invazīvo sugu ierobežošanas un kontroles aktivitātēm, kas ir būtisks priekšnosacījums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai piekrastes ekosistēmās. Invazīvo sugu izplatība piekrastē var būtiski apdraudēt vietējās augu sabiedrības un kāpu biotopus, tādēļ ieteicams paredzēt to regulāru monitoringu un mērķtiecīgu ierobežošanu projekta īstenošanas ietvaros.

Viedokli par projekta iesniegumu izsaka:

Jānis Rudzītis – Atbalstu
Uldis Valainis – Atbalstu
Dace Āriņa – Atbalstu
Elīna Klodāne – Atbalstu
Madara Merle – Atbalstu
Dace Strigune – Atbalstu

3. **Konsultatīvā padome konceptuāli atbalsta LPS iesniegtā nacionālas nozīmes projekta “Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana” aktivitāšu finansēšanu no LVAF līdzekļiem.**

§ 2

Par LVAF (dabas jomā) atklāta projektu pieteikumu konkursa nolikumu aktivitātē “Sabiedrības apziņas par dabas draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu veicināšana” projektu finansēšanai no budžeta apakšprogrammas 21.02.00 “Vides aizsardzības projekti” līdzekļiem (lēmums).

1. Informācija par konkursu:

- 1.1. **Konkursa mērķis:** Veicināt sabiedrības izpratni par dabas aizsardzību, bioloģisko daudzveidību un videi draudzīgu dzīvesveidu caur sabiedriski nozīmīgu un nekomerciālu žurnālistiku, izmantojot dažādus mediju kanālus.
- 1.2. **Projekta iesniedzēju prasības:** Projekta iesniedzējam jābūt Latvijā reģistrētai juridiskai vai fiziskai personai, kas veido neatkarīgu žurnālistikas saturu, vai arī producentam, biedrībai, nodibinājumam ar pieredzi žurnālistikas jomā.
- 1.3. **Finansējuma apjoms un atbalsta intensitāte:** Pieejamais finansējums no Latvijas vides aizsardzības fonda: 59 000 EUR. Maksimālais finansējums vienam projektam: 29 500 EUR. Mainīta LVAF finansēšanas intensitāte līdz 100%.
- 1.4. **Projekta īstenošanas periods:** no līguma parakstīšanas dienas līdz 2026. gada 1. decembrim (paredzamais projekta īstenošanas periods līdz diviem ceturkšņiem).
- 1.5. **Mērķauditorijas kritēriji:** jāsasniedz 300 000 – 500 000 iedzīvotāju caur vismaz vienu mediju kanālu (TV, radio, prese, internets).

2. Viedokļu apkopojums:

Viedokli par konkursa projektu izsaka:

Jānis Rudzītis – Atbalstu
Uldis Valainis – Atbalstu
Dace Āriņa – Atbalstu
Elīna Klodāne – Atbalstu
Madara Merle – Atbalstu
Dace Strigune – Atbalstu

**3. Konsultatīvā padome konceptuāli atbalsta projektu konkursa nolikumu aktivitātē
“Sabiedrības apziņas par dabas draudzīgu un atbildīgu dzīvesveidu veicināšana”.**

Konsultatīvās padomes priekšsēdētājs

J.Rudzītis

Protokolu sagatavoja
A. Vanags

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU